

December Jaargang 65 nummer 10

Beste tuinvrienden

De herfst meldt zich aan.

Vandaag schijnt de zon door de met herfstbladeren verkleurde bomen.

De warme tinten worden door de zon versterkt.

Twee jonge eekhoortjes zijn in de walnotenboom, bij de achterburen, aan het ravotten.

De tuin verdient een winterbeurt, gelukkig hebben wij meerder losse perken, deze kunnen we om de beurt aanpakken.

Het afgevallen blad veeg ik in de perken, zodat de merels en andere vogels naar wat eten kunnen scharrelen.

De taxushaag krijgt een snoeibeurt.

Jammer dat de "Taxus Taxi" het snoeisel niet meer op komt halen.

De taxusnaalden bevatten dé basisgrondstof voor chemotherapieën, een gemiste kans.

Het ZNKB in Helmond, 3 november, was een mooi kleurrijk feestfestijn.

Team Bloem heel hartelijk dank voor jullie fantastische inzet.

Dit jaar heeft de Rabo ClubSupport weer een mooi bedrag opgeleverd.

De kerstworkshop, 13 december, bij Curio komt er weer aan, de voorbereidingen hiervoor zijn al in volle gang.

U kunt zich tot 1 december nog opgeven, maar wacht niet te lang!!

Vol=Vol.

De kerstmarkt in Terheijden bij Antonius Abt is ook op 13 december.

Kortom de bloemschikkers zijn al volop in de kerstsfeer.

En de tuinliefhebbers hebben even vrijaf.

Wij, bestuur Groei en Bloei Breda e.o., wensen u en uw gezinsleden fijne feestdagen en een heel gelukkig en gezond 2025 toe.

Gonny van Fessem

Kerstworkshop bijna vol!!

Tijd: vrijdagavond 13 december 2024

Locatie: aula Curio, Frankenthalerstraat 15 in Breda

Aanvang: 19.00u.

Aanmelden t/m 1 december via bloemschikken@breda.groei.nl

met vermelding van uw naam/namen, lidmaatschapsnummer(s) en telefoonnummer(s).

Wat er gemaakt gaat worden is ook dit jaar weer een verrassing, maar de bloemencommissie zorgt er altijd voor dat alle deelnemers met een mooi stuk huiswaarts gaan.

De workshop is bedoeld voor iedereen die het leuk vindt om een mooi kerststuk te maken! Je hoeft niet ervaren te zijn.

De avond wordt weer geheel verzorgd. Materiaal en hulp is aanwezig.

Alleen maar een scherp mesje meebrengen.

Voor koffie, thee en iets lekkers wordt gezorgd.

Met een kerstmuziekje op de achtergrond belooft het weer een gezellige avond te worden!

Kosten: €37,50 voor leden en €40,= voor niet-leden,

te voldoen minimaal 1 week vóór aanvang van de workshop op

NL60 RABO 0104 6303 53 t.n.v. KMTP afd. Breda e.o.

(onder vermelding van naam/namen, lidmaatschapsnummer(s) en kerstworkshop).

Na ontvangst van uw betaling is de inschrijving officieel.

**Alle bloemschikkers wensen u sfeervolle kerstdagen toe
en een bloemrijk 2025**

Kerstmarkt op 8 december in Effen

Aan de Overaseweg 33 bij de familie De Nijs

Bloemschikkers van Groei en Bloei staan daar met de door hen zelfgemaakte kerststukken.

Mocht je geen mogelijkheid hebben om de kerstworkshop te volgen of geen tijd hebben zelf een kerststuk te maken, dan is er op de kerstmarkt alle mogelijkheid om alsnog een mooi kerststuk te scoren.

Kerstmarkt op 13 december in zaal 'de Abt'

Marktstraat 2 in Terheijden,

georganiseerd door Stichting behoud de Antonius Abt Terheijden.

De kerstmarkt opent om 17:00 en zal sluiten om 21:00. De kerstmarkt is te bezoeken via de hoofdingang van het gebouw, onder de toren. De toegang is gratis.

Bloemschikkers van Groei en Bloei staan daar ook met de door hen zelf gemaakte kerststukken.

Mocht je geen mogelijkheid hebben om de kerstworkshop te volgen, of geen tijd hebben zelf een kerststuk te maken, dan is er ook op deze kerstmarkt alle mogelijkheid om alsnog een mooi kerststuk te scoren.

Dagexcursie: We gaan naar Nijmegen!

Voor volgend jaar staat er een echte voorjaarstuinen-dagexcursie op het programma en wel op zondag 27 april. (Omdat Koningsdag volgend jaar op de zondag valt, wordt het op zaterdag de 26e gevierd. Vandaar dat de excursie op zondag de 27e is gepland.)

De tuinen die we gaan bezoeken zijn:

Tuin de Lage Oorsprong in Oosterbeek. <https://tuindelageoorsprong.nl/>

Vlakbij Arnhem, in het mooie Oosterbeek, vind je de sfeervolle Tuin de Lage Oorsprong. De tuin raakte zwaar beschadigd in WOII en verviel tot niemandsland totdat betrokken Oosterbekers de tuin weer lieten herrijzen. Nu is de tuin met haar historische elementen, sculpturen en gevarieerde begroeiing een schitterende plek om tot rust te komen en te genieten.

De Hortus Nijmegen <https://www.hortusnijmegen.nl/>

De Hortus Nijmegen kent twee tuinen, de Botanische tuin en de Theetuin. Ze worden gescheiden door de Beukenlaan. De Botanische Tuin kenmerkt zich door verschillende nagebootste landschappen met overwegend 'natuurlijke' vegetaties... In de Theetuin vind je talrijke bloemenborders ingericht op kleur, vorm

en geur. Je vindt er ook een border met Australische planten, een kruidentuin, een schaduwtuin, een insectenheuvel, bijenkasten en een wormenhotel.

Villa Sprezzatura in Nijmegen <https://www.villasprezzatura.nl/>

"De tuin is ruim 3.500 m2 groot en aangelegd in de Arts-en-Craftsstijl. Sprezzatura; een Italiaans begrip uit de renaissance dat lastig te vertalen is. De schijn van moeiteloosheid; iets heel goed doen, op zo'n manier dat het gemakkelijk lijkt. Wie de ware kunst beheerst, wekt de indruk dat het geen kunst is. Ons streven is zo'n tuin te laten zien; Lossig, nonchalant en vol bravoure, maar met kennis van zaken aangelegd en zeer zeker niet ondoordacht."

Davidshof in Herpen <https://rhodoinfo.wixsite.com/davidshof>

Rinus Manders heeft zo'n 50 jaar geleden het huis en een halve hectare grond overgenomen van zijn vader toen deze stopte met de boerderij. Een tuin werd daarna aangelegd. Inmiddels staan in de tuin, die geïnspireerd is op de Engelse 'woodland gardens', een collectie van zo'n 400 soorten en variëteiten rhododendrons en 50 verschillende magnolia's. In het vroege voorjaar bloeien de vele bolgewassen en verder zijn er nog camellia's, kalmia's en wat bijzondere bomen te vinden zoals o.a. ginko, metasequoia, parottia persica en acers.

Nieuwsgierig naar deze tuinen? Op de websites is meer info te vinden en alle tuinen behalve De Hortus zijn ook terug te kijken in uitzendingen van Binnenste Buiten.

We vertrekken op 27 april om 8:00 bij Curio in de Frankenthalerstraat en zullen daar rond 18:00 weer terug zijn. In 2 van de tuinen krijgt u koffie/thee met lekkers, u brengt zelf uw lunch mee.

De excursie wordt tegen kostprijs uitgevoerd, reken op een richtprijs van €45,- p.p. Dit is als we met 40 personen kunnen gaan. Met meer deelnemers zal het goedkoper worden. We beslissen eind januari of de excursie door kan gaan. Dus geef u snel op.

Aanmelden kan door te mailen naar: dagexcursie@breda.groei.nl

Na aanmelding ontvangt u een bevestigingsmail, later volgt een betaalverzoek.

Bloemschikken

Deze keer nog wat foto's van de groep van Trees: "Herfst met Heide".

Fotoclub

Uitslag fototocht zonnebloemen in oktober

Deze maand bezocht de fotoclub een levend schilderij van Van Gogh in Etten-Leur, het grootste bloeiende zonnebloemenschilderij ter wereld!

De 1e prijs is voor Anita.

Een mooi overzicht van een drietal zonnebloemen, met goed licht en scherpte, de details van het donkere hart van de grote zonnebloem zijn goed zichtbaar. Chapeau Anita, voor de 1e keer een foto ingeleverd en gelijk al op de eerste plaats geëindigd.

De 2e plaats is voor Ine.

Qua compositie valt de knop precies op de gulden snede. De afwijkende kleuren, de knop die niet helemaal open is, een echte Vincent van Gogh.

De 3e plaats is voor Piet.

Een foto met mooie kleuren en contrast. Het tegenlicht en de druppels op de bloemblaadjes doen de foto nog meer tot zijn recht komen.

Qua compositie een diagonale lijn van rechtsonder naar linksboven.

RABO CLUBSUPPORT

In de nieuwsbrief van september j.l. deden we een oproep om vooral te stemmen op Rabo ClubSupport voor Groei en Bloei en/of de Vrienden van Groen en Bloem.

Gelukkig hebben velen van u onze club bedacht en flink wat stemmen uitgebracht. Dit heeft het resultaat van 50 euro voor de Vrienden van Groen en Bloem en 311,87 euro voor Groei en Bloei opgeleverd.

Wat samen het mooie bedrag van **361,87** euro maakt.

Nogmaals onze hartelijke dank voor uw steun!!

Namens het bestuur van Groei en Bloei,

Marianne Zuidgeest

Spelenderwijs de Heemtuin in Rucphen verkennen.

Het was heerlijk weer toen we met onze kleinkinderen in de herfstvakantie een bezoek brachten aan de Heemtuin in Rucphen. Dat hadden we alvast in de pocket. De zeven deelnemende kinderen werden hartelijk onthaald door Jan Nuijten, een zeer betrokken, aardige en gastvrije vrijwilliger van de Heemtuin.

Tijdens het korte introductiefilmpje in 't Gebouwke werden de kinderen al geprikkeld om actief deel te nemen. Daarna togen de kinderen, en ook de grootouders, zich via het

pionierspad naar de vele uiteenlopende leefgebiedjes die de tuin rijk is. De kinderen maakten spelenderwijs kennis met de flora en fauna. In elke biotoop had Jan wel weer iets in petto wat de kinderen konden uitvoeren.

Zoals met een schepnet kleine diertjes uit het poeltje vissen, de vangst bestuderen om ze vervolgens weer terug te gooien in het water. Pieren steken met een drietand, uitgebloeide stengels plukken op het korenakkertje om ze daarna op een kartonnetje te plakken. Ravotten in de hooiberg. Eikeltjes verstoppertje in het Belevingsbos met de opdracht om ze na een korte pauze weer te gaan opsporen. Dit om de kinderen te laten ervaren hoe een eekhoorn zijn voedsel voor de winter bewaart. Herkennen en benoemen van takjes met bessen middels een memoryspel.

Kortom, een geslaagde missie om de kinderen spelenderwijs kennis te laten nemen van wat de natuur te bieden heeft.

Met hartelijke dank aan Jan Nuijten en alle andere vrijwilligers van de Heemtuin.

Voor meer foto's: klik [hier](#)

Lianne Claassen

Zuid-Nederlands Kampioenschap Bloemschikken

Op zondag 3 november j.l. vond het jaarlijkse Zuid-Nederlands Kampioenschap Bloemschikken weer plaats.

Deze keer was de afdeling Helmond degene die de wedstrijd met veel enthousiasme en met een warm welkom heeft georganiseerd. Met 55 deelnemers in diverse klassen was het al vroeg lekker druk in Helmond.

Ook al ligt Helmond niet om de hoek, vanuit ons eigen Breda hebben er 4 deelnemers meegedaan aan de wedstrijd, te weten: Angela Snepvangers & Anja de Graaf in de Amateurs Ere-Klasse en Ria van Eekelen-van Dijk in de Semiprof/Prof Klasse. De dames vielen dit jaar helaas niet in de prijzen maar hebben werkelijk een fantastische dag gehad.

Toch mochten de handen voor de afdeling Breda op elkaar tijdens de prijsuitreiking; Ilona Snellen-Kraussen, die dit jaar is gestart in de bloemschikgroep van Marc, deed mee in de Introductieklasse, de Introductieklasse is de Beginners-Amateurklasse voor mensen zonder wedstrijdervaring. Zij leren daar tijdens een workshop een techniek en verwerken deze techniek later op de dag in een arrangement.

Ilona won deze dag 'De uitblinker van de dag'. Ook Ilona kijkt met veel plezier terug op dit mooie evenement en heeft genoten van deze dag.

Owjaaaaaa, volgend jaar, waarschijnlijk in het weekend van 1 & 2 november, organiseert onze eigen Bredase afdeling het ZNKB 2025!!

Tuinagenda december

Inrichting en aanleg

- Vervang schuttingen voordat de planten straks weer beginnen te groeien.
- Altijd al een kas willen hebben? Plaats de kas tussen nu en eind januari voor het zaaiseizoen begint.
- Maak een beschutte, overdekte plaats waar ook in de wintermaanden gebarbecued kan worden.
- Maak op tijd een afspraak met de hovenier om de drukte voor te zijn.
- Vul potten, bakken en schalen met groen steekschuim en steek daar bessen, bottels en sierappeltjes uit de tuin (of van het tuincentrum) in.

Planten

- Plant vóór half december en vóór het vriest nog voorjaarsbollen. Dit is je allerlaatste kans.
- Plant winterbloeiende sneeuwballen *Viburnum tinus* en *Viburnum x bodnantense* in potten of in de volle grond.
- Bladverliezende bomen en struiken kun je als het niet vriest nu planten.

Planten beschermen

- Haal bladeren bij rots- en vetplanten weg, zij houden het graag droog.
- Pak potten en bakken in noppenfolie, vliesdoek of een speciale hoes als er vorst wordt voorspeld.
- Houd potten en bakken met voetjes of stenen van de terrasvloer voor een goede afwatering.
- Bescherm planten in pot en bak tegen de oostenwind die blad en grond razendsnel doet uitdrogen.
- Check de boompalen van jonge fruitbomen of ze niet te strak zijn aangebonden of juist te los.
- Spreid bij vorst vliesdoek over de wintersla.
- Giet water uit de potten met winterviolen, heide en bergthee om wortelrot te voorkomen.

Verzorgen

- Druk de grond rondom nieuwe planten nog eens goed met de voet aan. Vaak worden ze door de kracht van de wind losgewrikt.
- Geef kuipplanten die binnen overwinteren water als de grond dreigt uit te drogen.
- Loop planten die binnen overwinteren eens in de twee weken na om dor blad te verwijderen.
- Blijf planten in pot en bak op het terras tijdens droge perioden water geven (niet bij vorst).
- Geef planten, struiken en bomen in potten en bakken een plaats uit de wind.

Snoeien

- Snoei de leilinde tussen nu en eind februari.
- Knip de takken die vrucht hebben gedragen van herfstframbozen tot de grond toe af.
- Snoei van zomerframboos de jonge scheuten, niet het hout.
- Snoei van braam de oude takken die al vruchten gedragen hebben weg. Kies 3 à 4 nieuwe sterk groeiende takken, bind die aan een rek of draden. Hieraan groeien in de zomer nieuwe vruchten.
- Snoei soorten die hevig 'bloeden' zoals druiven, esdoorns en berk voor 15 december. In die periode staat de sapstroom zeker stil.
- Snoei druif en kiwi bij vorstvrij weer (absoluut niet als het vriest, om boomkanker te voorkomen).

Onderhouden

- Maak de kooimaaiër, de maaimachine of de maairobot schoon of breng ze weg voor een onderhoudsbeurt. De komende maanden heb je ze niet meer nodig.
- Versnipper takken voordat je ze op de composthoop of in de compostbak gooit.
- Repareer schuttingen, schermen en poortjes en zet ze recht.
- Zet bij zacht weer de ramen open om het winterverblijf van de kuipplanten te ventileren.
- Tap en sluit de waterleiding naar de buitenkraan af (als je dat nog niet hebt gedaan) om vorstschade te voorkomen.

- Geef groenblijvende planten in pot af en toe water. Sneeuw en regen komen door het dichte bladerdek vaak niet in de potgrond terecht.

Bron: vtwonon.nl

=====